

27.9.2015

Liikenne- ja viestintäministeriö
PL 31
00023 Valtioneuvosto

Kotimaisia mediamarkkinoita arvioivan työryhmän lausuntopyyntö (LVM/1336/05/2015)

Liikenne- ja viestintäministeriö asetti elokuussa työryhmän arvioimaan kotimaisten mediamarkkinoiden toimintaedellytyksiä, markkinoiden esteitä ja kilpailuasetelmia. Taustalla on parhailaan käynnissä oleva media-alan voimakas murrosvaihe. Toimintaympäristö on erittäin kilpailtu ja internet on muuttanut sekä painetun että sähköisen median liiketoimintamalleja, rahavirtoja ja median kulutusta. Lisäksi kotimaiset mediayritykset toimivat ulkomaisten yritysten puristuksessa.

Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry katsoo, että nopeasti muuttuvassa tilanteessa sääntelyn pitää olla ketterää ja teknologianeutraalia: sääntelyllä ei pidä asettaa eri teknologioita tai toimintatapoja perusteettomasti eri asemaan. Sääntelyn ei pidä rajoittaa uusien teknologioiden ja toimintamallien kehittymistä vaan sen pitää muuttua tarvittaessa joustavasti vastaamaan niiden tuomiin haasteisiin.

Kuluttajaliitto katsoo, että viestintäkanavia koskevan sääntelyn pitää olla samanlaista teknologiasta riippumatta. Ei ole perusteita esimerkiksi pääsääntöisesti soveltaa perinteisiin radio- ja televisiolähetyksiin ja tilausohjelmopalveluihin erilaista mainontaa koskevaa sääntelyä – esimerkiksi mainontaa koskevia aikarajoituksia koskevaa sääntelyä voidaan tarvittaessa lieventää yleisen edun kanavia lukuun ottamatta. Mainonnan sääntelyn keventäminen ei saa kuitenkaan johtaa siihen, että markkinoinnin tunnistettavuus heikkenee. Kuluttajaliiton mielestä teknologianeutraaliuden pitää ulottua myös mediaa koskevaan verotukseen.

Tarjonnan monipuolistuessa suurin osa kuluttajista pystyy hyödyntämään uuden teknologian ja uusien toimintamallien tuomia mahdollisuuksia. Kaikki kuluttajat eivät kuitenkaan tähän pysty joko taitojen tai riittävän nopeiden viestintäyhteyksien puuttumisen vuoksi. Kuluttajaliiton mielestä myös heille on turvattava riittävät median peruspalvelut. Keinoina ovat esimerkiksi julkisen palvelun ja yleisen edun televisiokanavat sekä tarvittaessa taloudellinen tuki heitä palveleville medioille. On perusteltua myös säädellä yleisen edun televisiokanavia muita tiukemmin, koska monilla niitä katsovista ei ole mahdollisuutta valita muita palveluntarjoajia. On myöskin turvattava erityisryhmien (esimerkiksi vammaisten) asema, tämän vuoksi on varmistettava, että heille on tarjolla riittävästi esimerkiksi tekstitettyjä ohjelmia ja esteetöntä verkkosisältöä.

27.9.2015

Kuluttajaliiton mielestä julkisen palvelun tehtävänä on ensinnäkin tarjota monipuolisia näkökulmia ja riippumatonta tietoa kotimaan ja maailman tapahtumista. Sen tehtävänä on tarjota myöskin sellaisia sisältöjä, joita ei ole mahdollista tarjota kaupallisesti. Lisäksi sen tehtävänä on palvella erityisryhmiä – tämän vuoksi sille voidaan myös asettaa velvollisuus tarjota esimerkiksi verkkosisältöjä esteettömästi. Mikäli julkisen palvelun tarjoamia verkkosisältöjä halutaan supistaa, on huolehdittava siitä, että kaupallisilla toimijoilla on velvollisuus tarjota esimerkiksi uutisia esteettömästi. Toisaalta julkisen palvelun tehtävänä ei välttämättä ole tarjota sellaisia sisältöjä, joita on riittävästi tarjolla kaupallisilta yleisen edun kanavilta. Kuluttajaliiton mielestä on kuitenkin huolehdittava siitä, että julkisen palvelun riittävä rahoitus varmistetaan, vaikka sen käyttäjämäärät vähenisivätkin.

Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry

Juha Beurling
pääsihteeri

Timo Niemi
lakimies